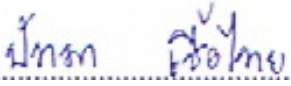
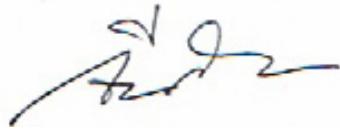

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๒
	การเก็บตัวอย่างน้ำสำหรับการเพาะปลูก		หน้า	๑/๓
			แก้ไขครั้งที่	๑
			ประกาศใช้วันที่	๐๓/๐๔/๕๘

ผู้จัดทำ (นางสาวปัทมา เชื้อไทย) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาระบบ ๐๓ / ๐๔ / ๕๘	ผู้ตรวจสอบ (นางสาวกิริติยา สวัสดิภาพ) หัวหน้าฝ่ายพัฒนาระบบ ๐๓ / ๐๔ / ๕๘
	ผู้อนุมัติ (นางสาวพนันท์ กองมาก) ผู้อำนวยการศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน สินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ๐๓ / ๐๔ / ๕๘

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน	รหัส	WI-CICAL-๐๒
	การเก็บตัวอย่างน้ำสำหรับการเพาะปลูก	หน้า	๒/๓
		แก้ไขครั้งที่	๑
		ประกาศใช้วันที่	๐๓/๐๔/๕๘

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเก็บตัวอย่างน้ำจากแหล่งน้ำ สำหรับวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมี ทางกายภาพ และทางชีวภาพ

๒. ผู้ปฏิบัติงาน

หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมิน หรือ ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด

๓. คำนิยาม

ความหมายของคำอื่น ๆ ที่ใช้ในเอกสารนี้ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนด

๔. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ บันทึกการเก็บตัวอย่างดิน น้ำ และพืช ส่งวิเคราะห์ (F-CICAL-๒๗)

๕. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

- ๕.๑ เครื่องมือสำหรับเก็บตัวอย่าง มีความจุ ๒-๓ ลิตร เป็นพลาสติกใส เทพลอน โพลีเอทิลีน
- ๕.๒ ขวดเก็บตัวอย่าง มีความจุ ๑-๒ ลิตร
- ๕.๓ ป้ายแสดงรายละเอียด
- ๕.๔ กล่องโฟม หรือลังพลาสติก
- ๕.๕ น้ำแข็ง หรือ ice pack
- ๕.๖ ถุงพลาสติก

๖. วิธีการปฏิบัติงาน

- ๖.๑ ผู้ตรวจประเมินล้างขวด และฝาให้สะอาด ก่อนนำมาใช้ และใช้น้ำตัวอย่างล้างขวด ๒ - ๓ ครั้ง ก่อนเก็บตัวอย่าง
- ๖.๒ ผู้ตรวจประเมินเก็บตัวอย่างตามวิธีการต่อไปนี้ โดยใช้ขวดขนาด ๑ - ๒ ลิตร และเก็บตัวอย่างน้ำให้เต็ม (อย่าให้มีช่องว่าง) ปิดฝาให้แน่น
 - น้ำประปา น้ำก๊อก หรือน้ำที่มาจากระบบการส่งน้ำตามท่อ ก่อนเก็บตัวอย่างควรไขน้ำทิ้งสักครู่ เพื่อเป็นการทำความสะอาดท่อน้ำ แล้วจึงเก็บตัวอย่าง
 - น้ำบ่อ น้ำบาดาล หรือน้ำเจาะที่สูบขึ้นมา ควรเก็บตัวอย่างเมื่อได้สูบน้ำขึ้นมานานพอสมควร จนกระทั่งน้ำใต้ดินได้ไหลซึมเข้ามาในบ่อเต็มที่ จึงทำการเก็บตัวอย่างจากหัวสูบ
 - น้ำแม่น้ำ ลำธาร และคลองที่มีน้ำไหล ซึ่งจะมีคุณสมบัติแตกต่างกันไปตามความลึก อัตราการไหล และระยะห่างจากฝั่ง ควรเก็บตัวอย่างจากผิวน้ำจนถึงก้นแม่น้ำตรงกลางลำน้ำ แล้วเอามารวมกัน เป็นตัวอย่างรวมคิดตามการไหลของน้ำ หรืออาจเก็บเป็นตัวอย่างแยก โดยเก็บจากกลางลำน้ำ

	คู่มือวิธีการปฏิบัติงาน		รหัส	WI-CICAL-๐๒
	การเก็บตัวอย่างน้ำสำหรับการเพาะปลูก		หน้า	๓/๓
			แก้ไขครั้งที่	๑
			ประกาศใช้วันที่	๐๓/๐๔/๕๘

ที่จุดกึ่งกลางของความลึกจึงจะนับว่าเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด แต่ถ้าไม่มีเครื่องมือเก็บตัวอย่าง ให้ใช้ขวดเก็บตัวอย่างที่สะอาด ล้างด้วยน้ำตัวอย่าง ๒ - ๓ ครั้ง แล้วเก็บตัวอย่างที่ความลึก ประมาณ ๑ ฟุต

- น้ำทะเลสาบ สระ หนองบึง อ่างเก็บน้ำที่มีความลึกและความกว้าง เป็นน้ำนิ่ง คุณสมบัติของน้ำ ในบริเวณต่างๆแตกต่างกันทั้งในแนวตั้งและแนวนอน รวมทั้งคุณสมบัติยังเปลี่ยนแปลง ตามสิ่งแวดล้อมและฤดูกาล ควรเก็บตัวอย่างแยกจุดที่ความลึก ประมาณ ๑ ฟุต
- น้ำโสโครก น้ำเสีย หรือน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม ควรเก็บตัวอย่างแยกทุกๆ ช่วงเวลา ณ จุดเดียวกัน โดยทั่วไปมักใช้ตัวอย่างรวมในช่วงเวลา ๒๔ ชั่วโมง เป็นมาตรฐานถือเป็น ค่าตัวอย่างเฉลี่ย ทั้งนี้ปริมาณที่เก็บต้องเป็นสัดส่วนกับอัตราการไหล ณ จุดเก็บ

- ๖.๓ ผู้ตรวจประเมินชี้บ่งตัวอย่างเพื่อป้องกันการผิดพลาดของตัวอย่าง ที่ภาชนะบรรจุตัวอย่าง ต้องติดป้าย โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย
- หมายเลขตัวอย่าง
 - วันที่เก็บตัวอย่าง
 - ชื่อผู้เก็บตัวอย่าง
 - ชื่อเกษตรกร
- ๖.๔ ผู้ตรวจประเมินใส่ตัวอย่างน้ำในขวดเก็บตัวอย่างแล้วแช่ในกล่องโฟมหรือลังพลาสติกที่มีน้ำแข็ง ก่อนนำส่งห้องปฏิบัติการ
- ๖.๕ ผู้ตรวจประเมินดำเนินการเขียนบันทึกการเก็บตัวอย่างจำนวน ๒ ฉบับ จากนั้นลงนามที่บันทึก เก็บตัวอย่าง และให้เกษตรกรลงนามที่บันทึกการเก็บตัวอย่าง
- ๖.๖ ผู้ตรวจประเมินมอบบันทึกการเก็บตัวอย่างให้เกษตรกรเจ้าของแปลงหรือผู้แทน
- ๖.๗ ผู้ตรวจประเมินดำเนินการเก็บรักษาน้ำตัวอย่างก่อนนำไปวิเคราะห์ เมื่อเก็บตัวอย่างน้ำแล้ว ควรส่ง วิเคราะห์ทันทีเนื่องจากสารประกอบในน้ำ และสิ่งมีชีวิต อาจทำให้คุณสมบัติน้ำเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งระยะเวลาที่ยอมได้ คือ ๒๔ - ๗๒ ชั่วโมง หากน้ำมีความสกปรกมากควรนำไปวิเคราะห์โดยเร็ว ซึ่งในระหว่างการรอวิเคราะห์ ควรเก็บตัวอย่างน้ำไว้ในที่มืดและอุณหภูมิต่ำ (๔ °C)
- ๖.๘ ผู้ตรวจประเมินพิจารณาผลการวิเคราะห์น้ำเทียบกับเอกสารควบคุมภายนอก ประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำผิวดิน

หมายเหตุ การพิจารณาแหล่งที่เก็บไม่จำเป็นต้องกำหนด เลือกบริเวณใดก็ได้